

ಕವಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕೊಡುಗೆ

ಡಾ. ಜಿ. ರವಿ, ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಂತೇಶಿವರ ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯ ಭೈರಪ್ಪ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಮತ್ತು ಲೇಖಕರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಭಾರತದ ಸಾಹಿತ್ಯವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಹಲವಾರು ಮರುಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕನ್ನಡದ ಜನಪ್ರಿಯ ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2023ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಸ್ವೀವಾದ, ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕವಲು

ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ಪುರಾತನದಿಂದಲೂ ತನ್ನದೆಯಾದ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬಗಳದೇ ದರ್ಭಾರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇರಬಹುದೆನೋ! ಆದರೆ ಶೇಕಡಾ 95 ರಷ್ಟು ನಮಗಮ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತೋಚಿದಂತರ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಇಳಿದಾಗ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬಿರುಕು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದಲಾಗಿ ದ್ವೇಷ ವ್ಯೇಷಮೃದ ಹೊಗೆ ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಹೊಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರತಿಕುಟುಂಬದಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕತೆ ಜೀವನದ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಪಾಯವಾದ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಗೆ ಹೊಸರೂಪ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಅವಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ, ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು, ಹೀಗೇಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ನನಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿನಿಂದ ನಡೆದಾಗ? ಕುಟುಂಬದೊಳಗೆ ಉಂಟಾಗುವ, ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಅವುಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಉತ್ತರಗಳು ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೋಣಗಳ ಗುದ್ದಾಟದ ನಡುವೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾನಿ' ಎಂಬಂತೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರ ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕೆ, ಅವರ ಕಾನೂನಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ, ವಿರಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನೋವೈಕಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗೋದು ಅವರ ಉದರದ ಕುಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಮಗುವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಂದೆಯ, ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ದೊರೆಯದೇ ಕೊರಗಿ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಗುವಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳತೀರದು. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲೂ ಎರಡೂ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬರುವ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಇದಕ್ಕೆ ದಾಂಪತ್ಯದ ಬಿರುಕೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆತ್ತವರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಮಗು ಮನೆಗೆಲಸದವರ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹಂಬಲಿಸುವ ಮಗು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನದೇನೂ ತಪ್ಪಿರಲ್ಲ ಆದರೂ ಅದು ಇಂಥಹ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಯಾಕೆ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ? ಇಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ? ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಅವರೂ ದರೋಡೆ, ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಅಂತರಾಳ ತುಂಬಾ ವಿಷಾಲವಾದ ಹರವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಾಚೆಯ ಹೊಸ ಲೋಕದ ದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೋರ್ಟ್, ಕಛೇರಿ, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ವೇಷ್ಯೆಗೃಹ, ಹೀಗೆ ನೊಂದವರ ಪರವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಕೂಗುವ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಅಂತರಂಗವೂ ಹುಳುಕುಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿವೆ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರ ಬಂದ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹೊಯ್ಯಾಟದ ಚಿತ್ರಣ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರಿತಗೊಂಡಿದೆ.

"ಆವರಣ" ಗುಂಗಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಸ್.ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪನವರು ಓದಲು "ಕವಲು" ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕೂಗುಗಳ ನಡುವೆ "ಕವಲು". ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡ ಒಂದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಮುದ್ರಣ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಇದು ಎಸ್ ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ

"ಆವರಣ"ದಂತೆ "ಕವಲು" ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇನ್ನುವವರೆಗೂ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪರ ಕಾನೂನುಗಳ ದುರುಪಯೋಗ, ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳ ಹೋರಾಟದ ರೀತಿ, ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾವಾದ ಕಾರಣ ಛಿದ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕವಲಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಉನ್ನತ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತಲ್ಲಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕವಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾದ ಜಯಕುಮಾರ ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕಂಪನಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಾಹಸಿ.

ಈತನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹೆಗಲುಕೊಟ್ಟು ದುಡಿದವಳು ಮಡದಿ ವೈಜಯಂತಿ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದಾಗ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮೇಲ್ ಮಾಡಿ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟವಳು ಮಹಿಳಾವಾದದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಮಂಗಳೆ.

ಅಪಘಾತದಿಂದ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಮಗಳು ಪುಟ್ಟಕ್ಕನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಂದೆ ಜಯಕುಮಾರ. ಇವರಿಬ್ಬರ ತಂದೆ ಮಗಳ ಸಂಬಂಧ ಬಗ್ಗೆನೆ ಅಪಾರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸಿ ನೋಡುವ ಮಂಗಳ ತಾನು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲು ಮೊದಲ ಪ್ರೇಮಿಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಾಳೆ.

ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಗಂಡನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಮುಂದೆ ಡೈವೋರ್ಸ್ ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಅವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಜಯಕುಮಾರ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಮಗಳ ಜೊತೆ ಬೀದಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ವಿನಯಚಂದ್ರ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನವನ್ನು, ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಮರೆಯದಂತಹ ಸಹೃದಯ ಜೀವಿ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿರುವ ಇಳಾ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ.

ಅವರಿಬ್ಬರ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳು ಸುಜಯಾಳಿಗೆ ತಂದೆಯಂತೆ ಹಳ್ಳಿ ವಾತಾವರಣ ಇಷ್ಟ. ಭಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ಕು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಜೊತೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪದೆ, ಇಳಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬನ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸಿ ಅದು ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧದವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ನೀನು ಬಾಯ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ತಾಯಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪೋಷಣೆ ತೆಗೆದು ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮೇಲ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡದೇ ಅವಳಿಂದ ಡೈವೋರ್ಸ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಮಂಗಳೆ ಮತ್ತು ಇಳಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರು ತಾವೂ ಗಂಡನ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು, ನಾವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನರು, ನಮಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೋರಾಟಮಾಡಿದರೂ, ವಿವಾಹೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲವೇ?

ಗಂಡನ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿವಾಹೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ? ಮಂಗಳೆ ತಾನೂ ಗಂಡನ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡರೂ ಪುಟ್ಟಕ್ಕನಂತಹ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಿಳೆಯ ಶೋಷಣೆಯಲ್ಲವೇ? ಇದು ಮಹಿಳಾ ವಾದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಮಹಿಳಾಪರ ಕಾನೂನುಗಳಿಗಾಗಲಿ ತಪ್ಪು ಎನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಮಹಿಳೆಗೆ ಆಗುವ ಶೋಷಣೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಏನನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಭಾರತೀಯ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕವಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿ ಓದುತ್ತ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವೋ ಏನೋ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮುಕ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದೆ, ಇತ್ತ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಒದ್ದಾಡುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು "ಕವಲು"ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕವಲು ಪೂರ್ತಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದಾಗ ಏಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಮನದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಕರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದಲ್ಲ. "ಕವಲು" ಕಾದಂಬರಿಯದು. ಓದುವ ಋಷಿ ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿ.

ಲೋಕದ ದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೋರ್ಟ್, ಕಛೇರಿ, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ವೇಷ್ಯಗೃಹ, ಹೀಗೆ ನೊಂದವರ ಪರವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಕೂಗುವ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಅಂತರಂಗವೂ ಹುಳುಕುಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿವೆ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರ ಬಂದ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹೊಯ್ಯಾಟದ ಚಿತ್ರಣ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರಿತಗೊಂಡಿದೆ.